Το δρόμο των εξαγωγών αναζητούν όλο και περισσότερες επιχειρήσεις της Δ. Μακεδονίας

- Τετάρτη, 12 Μαρτίου 2014

Λιγότερες επενδύσεις σε σχέση τόσο με το 2009-2010, όσο και με τον μέσο όρο της χώρας, έχουν υλοποιήσει ή προγραμματίζουν για τη διετία 2013-2014 οι επιχειρήσεις της Δυτικής Μακεδονίας, οι οποίες «εξερευνούν» σε ολοένα μεγαλύτερο βαθμό τον δρόμο των εξαγωγών ως διέξοδο από την εσωτερική κρίση, παρότι εμφανίζονται πιο απαισιόδοξες, από ό,τι το 2011, για την εξαγωγική προοπτική τους.

Τα παραπάνω προκύπτουν από έρευνα με τίτλο «Έρευνα στις επιχειρήσεις για την πρόβλεψη των μεταβολών στα περιφερειακά παραγωγικά συστήματα και τις τοπικές αγορές εργασίας», που πραγματοποιήθηκε με τη χρηματοδότηση του Συνδέσμου Επιχειρήσεων και Βιομηχανιών (ΣΕΒ).

Την έρευνα -που διεξήχθη σε δύο φάσεις (Μάρτιο-Μάιο 2013 και Μάρτιο- Ιούνιο 2011), βασίστηκε σε δείγμα άνω των 2000 επιχειρήσεων πανελλαδικά (55 στη δυτική Μακεδονία) και υλοποιήθηκε από την Public Issue- παρουσίασε ο Άγγελος Τσακανίκας, επίκουρος καθηγητής του Εθνικό Μετσόβιου Πολυτεχνείου και επιστημονικός συνεργάτης του Ιδρύματος Οικονομικών και Βιομηχανικών Ερευνών (ΙΟΒΕ), μιλώντας σε αναπτυξιακό συνέδριο του ΤΕΙ Δυτικής Μακεδονίας, στην Κοζάνη.

Αυξήθηκαν από το 2011 οι επιχειρήσεις που «ζορίζονται»

Σύμφωνα με την έρευνα, ο τραπεζικός δανεισμός έχει τη μικρότερη συνεισφορά στις επιχειρήσεις της δυτικής Μακεδονίας -μόλις 45%, έναντι 57% σε εθνικό επίπεδο- με αποτέλεσμα αυτές ν' αντιμετωπίζουν πολύ μεγαλύτερα προβλήματα ρευστότητας «λόγω κυρίως τού ότι οι τράπεζες δεν εγκρίνουν νέα δάνεια».

Συνεπεία έλλειψης ρευστότητας και συρρίκνωσης οικονομικών αποτελεσμάτων, το 67,3% των επιχειρήσεων της περιφέρειας (έναντι 52% στην έρευνα του 2011) δήλωνε πέρυσι ότι βρισκόταν είτε σε κρίση (43,6%) είτε αντιμετώπιζε μικτές τάσεις (23,6%), ενώ το 25,5% (22,2% το 2011) έκανε πλέον λόγο για προβλήματα βιωσιμότητας.
Εξάγουν, αλλά με λιγότερη αισιοδοξία από ό,τι το 2011
Όσον αφορά τις εξαγωγές, η έρευνα έδειξε αύξηση -στο 44% του συνόλου- τού αριθμού

των επιχειρήσεων της δυτικής Μακεδονίας, που πραγματοποιούν εξαγωγές, σε σχέση με το 2011 (38%).

Ωστόσο, οι επιχειρήσεις της περιφέρειας εμφανίζονταν πέρυσι πολύ πιο απαισιόδοξες, σε σχέση με την πορεία των εξαγωγών τους. Συγκεκριμένα, το ποσοστό των εξαγωγικών επιχειρήσεων της δυτικής Μακεδονίας, που προέβλεπε το 2013 ότι οι εξαγωγές θα αυξηθούν, μειώθηκε στο 54%, έναντι 75% το 2011.Υψηλή εξαγωγική διείσδυση για το 40% των εξαγωγέων της Δ. Μακεδονίας
Από την άλλη πλευρά, σημείωσε ο κ.Τσακανίκας, το 40% των εξαγωγικών επιχειρήσεων της περιφέρειας έχουν σχετικά υψηλή διείσδυση εξαγωγών (άνω του 40%, όταν σε εθνικό επίπεδο, το 40% των επιχειρήσεων έχει εξαγωγική διείσδυση μικρότερη του 10%).

Δυσκολίες να επεκταθούν εμπορικά εκτός συνόρων αντιμετωπίζουν οι μικρότερες επιχειρήσεις, με αποτέλεσμα σχεδόν επτά στις δέκα πολύ μικρές (67%) να μην εξάγουν. Γενικά, το μέγεθος των επιχειρήσεων καθορίζει σε μεγάλο βαθμό την καινοτομική επίδοση, την εξαγωγική συμπεριφορά, τις επενδύσεις και τη γενικότερη ανάπτυξη δραστηριότητας (πωλήσεις), με ευνοημένες τις μεγάλες.

Υποχώρηση επενδύσεων, αλλά ελαφρώς αυξημένη αισιοδοξία

Σχετικά με τις επενδύσεις, ο κ.Τσακανίκας επισήμανε ότι οι δυσοίωνες προβλέψεις για την πτώση των επενδύσεων το 2011-2012 επιβεβαιώθηκαν, τόσο σε αριθμό επενδυτικών σχεδίων, όσο και στο μέσο ύψος.Σε σχέση με το 2009-2010, οι επενδύσεις φαίνεται να υποχωρούν το 2013-2014. Ωστόσο, υπάρχει ελαφρώς αυξημένη αισιοδοξία σε σύγκριση με το 2011-2012: το 55% των επιχειρήσεων της δυτικής Μακεδονίας, έναντι ποσοστού 51% το 2011-2012 και 73% το 2009-2010, δηλώνουν ότι επένδυσαν ήδη ή πρόκειται να επενδύσουν το 2013-2014.

Καινοτομούν, αλλά όχι εντός της επιχείρησης

Παράλληλα, αν και το 27% των επιχειρηματιών της περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας (έναντι ποσοστού 29% σε εθνικό επίπεδο) δηλώνουν ότι πραγματοποιούν δαπάνες για Έρευνα και Ανάπτυξη, μόνο το 14,5% (19,5% σε εθνικό επίπεδο) -και κυρίως οι μεγαλύτερες- διαθέτει αντίστοιχο τμήμα.

Η έρευνα ανέδειξε ακόμη την περιορισμένη συμμετοχή -αν και υψηλότερη σε σχέση με το αντίστοιχο εθνικό ποσοστό- των επιχειρήσεων της Περιφέρειας σε ευρωπαϊκά ερευνητικά έργα: το 13% των επιχειρήσεων της δυτικής Μακεδονίας (10% σε εθνικό επίπεδο) συμμετείχε σε κάποιο ερευνητικό έργο την τελευταία διετία. Μόνο δύο επιχειρήσεις της περιφέρειας υλοποιούν το 50% των προγραμμάτων, που αντιστοιχούν στην περιοχή.

Δεν βρίσκουν προσωπικό

Στο μεταξύ, το 31% των επιχειρήσεων της Περιφέρειας (27% σε εθνικό επίπεδο) δηλώνει δυσκολίες στην εύρεση κατάλληλων υποψηφίων για την πλήρωση των θέσεων εργασίας που προσφέρει. Γιατί; Σύμφωνα με τους ερωτηθέντες, κυρίως διότι οι υποψήφιοι δεν πληρούν τις προδιαγραφές της θέσης.

Συνοψίζοντας, ο κ.Τσακανίκας επισήμανε ότι προκειμένου να αξιοποιήσει στο έπακρον τις δυνατότητές της, η δυτική Μακεδονία χρειάζεται να αναπτύξει συμπράξεις σε μια ευρύτερη αλυσίδα αξίας, που διατρέχει συναφείς, αλληλοσυμπληρούμενους κλάδους της οικονομίας.Παράλληλα, προτείνεται η αύξηση μέσου μεγέθους επιχειρηματικότητας για καλύτερες οικονομίες κλίμακας.

Περιφερειακή θερμοκοιτίδα καινοτομίας προτείνει το ΤΕΙ

Τη δημιουργία περιφερειακής θερμοκοιτίδας καινοτομίας και επιχειρηματικότητας, η οποία θα παρέχει -μεταξύ άλλων- στέγη και νομική υποστήριξη σε νέους επιχειρηματίες, προτείνει, για την προγραμματική περίοδο 2014-2020 η αρμόδια μονάδα (ΜΟΚΕ) του ΤΕΙ Δυτικής Μακεδονίας.

Αυτό σημείωσε, κατά την ομιλία του στο συνέδριο, ο Κωνσταντίνος Βατάλης, επίκουρος καθηγητής και επιστημονικός υπεύθυνος της ΜΟΚΕ. Πρόσθεσε ότι η πρόταση της ΜΟΚΕ για το 2014-2020 περιλαμβάνει ακόμη τη δημιουργία ενός περιφερειακού κεφαλαίου επιχειρηματικών συμμετοχών (Regional Venture Capital Fund), στο οποίο πόρους θα εισφέρουν η τοπική κοινωνία, ιδιώτες και το ΤΑΝΕΟ.

Πηγή: ΑΜΠΕ